

פרק ששי

ההפיכה הנאצית נכשלה, היהודים שילמו את מלוא המחיר

א. התכנית הנאצית היחידה שנתגשמה: השמדת היהודים

(1) הבטחות ואיומים נאציים שנתבדו:

ביום 8 במאי 1945, נחתמה התבוסה הצבאית של גרמניה הנאצית, כניעתה הגמורה לפני מעצמות־הברית ללא כל תנאי. יום זה נכנס להיס־טוריה כיום־הנצחון במערכת־האיתנים של האנושות הנאורה נגד המפלצת של המין האנושי. כל הדוקטרינה, אשר עליה ביססו הנאצים את תכניותיהם האסטרטגיות הגיעה לידי פשיטת־רגל מחפירה. כל שיטת־התוקפנות וכל הבטחון העצמי המופרז של הנאצים בנצחונם עמדו על החישובים האיסטרא־טגיים של מלחמת־הבזק. והנה, מערכה עולמית זו, שהנאצים פתחו בה ופיתחוה בדרך התקפות־זינוק נמהרות ומפתיעות — נמשכה כמעט שש שנים, הרבה יותר גם מהמערכה העולמית הראשונה של שנות 1914—1918, שצויינה כמלחמת־העמדות הממושכת.

עם כשלון צבאי זה של שיטת־התוקפנות הנאצית, באה כאחד גם התמוטטותה הפנימית, הפילוסופית, כביכול, של הנאציות, שעל פיה היה רצון־ההשתלטות של בני „הגזע העליון“ הגרמני צריך להכריע את רצון־החירות של בני אומות אחרות. בקרב על אנגליה, בקיץ של שנת 1940, התנקש הכוח הגרמני המדכא העצום בנכונות הקרבה של אומה בת־חורין ושוחרת חופש, ולא יכול לה. בקרב על סטאלינגרד, בחורף של שנת 1942/43, נאבקו שני כוחות נחושה: האחד, הגרמני, מתוך הלהט הפראי להשלים את מסע־הכיבושים ברוסיה על־ידי מכת־מוות אחרונה באויב המוכה; והשני, הרוסי, מתוך החלטיות נואשת להתנער ברגע האחרון מנטל התבוסות והתבוסנות ולהתיצב להתמודדות־הכרעה עם האויב שבע־הנצחונות, ובסופו של דבר נרתע ונסוג הכוח המתקיף הבהמי מפני החלטת האומה הנתקפת לעמוד ולהגן על חירותה.

ותופעה זו חזרה ונשנתה כמה פעמים בכמה מחזיתות הקרב: בחזית המדבר באפריקה הצפונית כבחזיתות הפלישה באירופה המערבית, במלחמת הצוללות בימים ובאוקיינוסים כבמלחמת-האוויר של אוירונזי-הראקטיות וגם בכל חזיתות המאבק שבאוקיינוס השקט עם האויב היפאני. פעם בפעם השכילו הגרמנים — ולפי דוגמתם ומתכונתם גם היפאנים — לרכז את צבאור תיהם בחזיתות ההכרעה למהלומת-פתע קטלנית, אשר לפי כל התכניות המדויקות שלהם היתה בה, כדי להכריע את היריב הכרעה מוחלטת, ופעם בפעם הופתעו מתכני מלחמת-הבזק ועמם גם מומחיהם הפסיכולוגיים למלחמת-עצבים על-ידי היריב המוכה, שכבר הוכרו כנכנע ומנוצח. פתאום התעורר מהמהלומה, ורוחו עוד אתו להשיב מלחמה שורה, להכות מכה אחת אפיים.

גם עצם הצורה של הכניעה גילתה את כל הכוזב הפנימי שבאידיאולוגיה הנאצית. תחת המפולת הצבאית נופץ לרסיסים כל מיתוס-הגבורה הנאצי, מיתוס ה"ניבאלונגין". כל אוהדי הנאציות קיוו וכל מתנגדיה חרדו — שירידתה של הנאציות מהבמה תהא מלווה סערת-אימים, אשר כמותה לא ידעה ההיסטוריה. מחולל הנאציות עמד ונשבע: "אם גם לא נוכל לנצח, סחוף נסחוף אחרינו, תוך רדתנו שחת, את חצי כדור-העולם, ואיש לא יחוג נצחוננו על גרמניה. שנת 1918 לא תישנה עוד, אנחנו לא ניכנע"¹. "בשום פנים לא ניכנע: עלולים אנו להיכחד, ייתכן, אבל עולם שלם נגרוף אתנו. כליה. תבל בלהבות!"².

על בסיס זה ועל אמונה זו של גבורת-יאוש אחרונה חניך האידיאולוג הנאצי הראשי, אלפרד רוזנברג, את האומה הגרמנית בספר-היסוד של המהפכה הנאצית, "המיתוס של המאה העשרים". לפי רוזנברג צריך מיתוס זה, "מיתוס הגזע והעם, מיתוס הדם והכבוד", "לחדור לכל מערכות-החיים כולן, לכוון ולקבוע אותן ללא פשרה"³. וכל תוכנו ותכליתו של "מיתוס הדם והכבוד" הם במיצוי של ספר רוזנברג — נכונות למסירת-נפש על הגזע: "נפש היחיד נספתה למען חופש התעלותה וכבודה היא עצמה,

¹ ראושנינג: שיחות עם היטלר, ע' 105.

² שם, עמ' 11.

³ עמ' 699, Rosenberg: Mythus des 20 Jahrhunderts.

למען היותה חלק של העם הגרמני. רק קרבן זה עשוי לקבוע בעתיד את קצב־החיים של העם הגרמני ולטפח את הסוג החדש של האדם הגרמני".⁴ מתוך אמונה נאצית זו ב"מיתוס הגבורה הגרמני, שמלפני אלפיים שנה", העלה האידיאולוג הנאצי הראשי למעלת הגבורה העילאית את קרבנות גרמניה במלחמת־העולם הראשונה, את "שני מיליוני הגרמנים שמתו ברחבי העולם כולו למען רעיון גרמניה" ובמיוחד העמיד כדוגמה וכמופת לגבורה גרמנית עליונה אותם הגרמנים שהתאבדו מתוך יאוש עם אבדן המערכה. ואלה דברי רוזנברג: "המלח שנעלם בגלי הים, לנגד עיני האויב, בהיותו ניצב בגאון על סיפון האניה, נירברג, בהחזיקו בידו את דגלה המלחמתי המורם של גרמניה; הקצין האלמוני של 'מגדבורג' שתפס את מפתח כתב־הסתרים לפני טבעו את עצמו, הסֶהם הסמל והמיתוס שטרם הוכרו כל־צרכם בתוהו־והוה של זמננו".⁵ זה היה קו מהותי של האידיאולוגיה הנאצית ושל החינוך הנאצי: גבורת השקיעה.

והנה באה שעת המבחן הגדול. ומיתוס זה של גבורת שקיעה התנדף כליל. הנאציות נגלתה לעיני כל במלוא שפלותה, ריקה מכל זיק של קנאות לאותם אידיאלים, שהיא עצמה העלתה וטיפחה אותם. גם לכדי מעשה־נקם פראי רבת־נופה, לשם חיפוי על חרפת התבוסה לא הספיק עוז רוחם של גבורים אלה. הרי במחסניה של גרמניה היה מוכן ומזומן מלאי של אדיר־רעל, היו מוכנים כל הכלים והמכשירים למלחמת באקטריות איומה. כל מכשירי־נקם אלה הוכנו מבעוד מועד לצורך השעה האחרונה, ובכל־זאת לא נעשה שום נסיון מצד המנהיגות הנאצית העליונה להפעילם. גם לג'סטא דראמאטית של התאבדות רבת־רושם, כדי להציל, לפחות, את אגדת הגבורה של הנאציות השוקעת, לא היו מסוגלים לא חילותיה המובחרים של המהפכה הנאצית ולא כל ראשי מנהיגיה עצמם. הרוב הגדול של אנשי המנהיגות הנאצית העליונה, אשר בצוארם תלוי קולר האשמה במלחמת־איימים זה להשמדת מיליוני אנשים חפים מכל עוון, — לא עמד להם העוז למות מרצונם, כדי שלא ליפול בידי מנצחיהם. מלבד המנהיג הראשי, היטלר, ועוזרו הנאמן ביותר, גבלס, אשר נסיבות מותם או התאבדותם אינן ידועות

⁴ שם, שם.⁵ שם, ע' 700.

כל־צרכן, ומלבד ש־הטבחים, ראש ארגון־הרוצחים של ה„גסטאפו“, הימלר, אשר התאבד ברגע שנתפס בפח ונתגלתה ערמתו להתחפש כאזרח גרמני תמים, ואותו מנהיג חזית־העבודה הנאצית, ליי, אשר התאבדותו מלווה הבעת־חרטה על מעשי הרצח ביהודים, כפי שהדבר רשום בכתב צוואתו⁶ — הרי כל יתר חברי המנהיגות הנאצית העליונה הרימו כולם את הדגל הלבן של כניעה ללא תנאי, ומתוך התרפסות, למען הצל את עורם. ועם אלה שנכנעו בצורה מחפירה זו, ועמדו לבקש חסד ורחמים מלפני המנצחים נמנה גם יוצר מיתוס־השקיעה עצמו, אלפרד רוזנברג! המורה והמדריך עצמו לא בחר לו לשקוע בתוך האניה הנאצית הטובעת, אלא היה מבין הראשונים שנחפזו לעזוב את האניה, ובפני בית־הדין לפושעי־המלחמה הנאציים בנירנברג הופיע כמוג־לב נבזה, הנעדר גם רגש כבוד עצמי כדי לעמוד ולהודות על מעשיו ולשאת את האחריות להם.

כל העובדות האלה, המראות בצורה ברורה את פשיטת־רגלה המוח־לטת של הנאציות כרעיון וכמשטר, מוכיחות גם, כי האיומים ודברי הרהב והשחצנות לא היו אלא מן השפה ולחוץ, כי לא חשבו כלל וכלל על מישחק־יארש של „וואַפֿאַנק“. ונהפוך הוא. לא פעם נרתעו מנהיגי הנאציות מלבצע כמה מתכניותיהם רק מתוך חשבון, שלא לאבד את הסיכוי האחרון, מתוך חשבון ערום ודוני להשאיר בידיהם קלף להתרפסות אם תבוא התבוסה.

(2) תכניות־רצח נאציות שלא בוצעו:

כל המאמץ העצום והאיום של הנאציות עלה בתוהו, כל נצחונותיה הגדולים והמרהיבים היו כלא היו, כל הצלחותיה והישגיה היו לשוא. כל תכניותיה וכל מזימותיה נתבדו לחלוטין. ואולם בשטח אחד עלה בידה להגשים את תכניותיה כמעט במלוא המידה, לקיים את איומיה בצורה הפראית ביותר, לבצע מעשה־השחטה אשר אין עוד להשיבו — בשטח המלחמה ביהודים. כאן היתה המנהיגות הנאצית עקיבה עד קצה גבול יכולתה ונאמנה לכל הצהרותיה והבטחותיה; וכאן, ורק כאן, הגשים המשטר הנאצי ללא היסוס כלשהו את כל צווי המלחמה הטוטאלית, המתירה בשם „הכורח הצבאי“ את דם האוכלוסיה האזרחית הבלתי־לוחמת וכאן, רק כאן,

ניצל השלטון הנאצי ללא שום רתיעה את הנשק הקטלני ביותר, את אדיר הרעל כדי להפעיל את מכונני ההשמדה נגד מיליוני יהודים, נער זוקן, נשים וטף.

מחוללה של המהפכה הנאצית קבע עוד בראשית דרכו לשלטון עקרוֹן רציחה זה: „האינסטינקט הטבעי מצווה על כל בריה ובריה לא רק לנצח את האויב, כי אם גם להשמידו. בדורות שמלפנים היתה למנצח זכות גמורה להשמיד שבטים שלמים, עמים שלמים“⁷. ואמנם מזימתה של הנאציות היתה להשמיד כמה עמים, ש„התכנית הגיאופוליטית הנאצית“ ראתה אותם כמכשול בדרך להתפשטותו הטבעית של הגזע העליון הגרמני. כך גם ביסס המנהיג הנאצי את הצורך לא רק לכבוש את הארצות הסלאביות הסמוכות לגרמניה, כפי התכנית הגרמנית העתיקה, „הלחץ בכיוון למזרח“, כי אם גם לעקור ממש את העמים הסלאביים משרשם, וליצור בזה מרחב־מחיה מתאים לגזע הגרמני: „אני מודה“ — השמיע היטלר באזני ראושנינג — „כי הסכנה הזאת לא תקטן ע“י זה שנכבש בקרוב שטחים מיושבים אנשים סלאביים במידה רבה, אם לא נוכל להפטר מאוכלוסין סלאביים אלה במהירות האפשרית. — הטבע אכזר הנהו, על־כן צריכים גם אנחנו להיות אכזרים. אם אני שולח את פרחי האומה הגרמנית לתוך מערבולת הפלדה של המלחמה הבאה, בלי שאחוש אף צער כלשהו גם על הדם הגרמני היקר אשר יישפך, למה לא אקח לי את הזכות לסלק מליונים של בני גזע נמוך המתרבים כרמשים!“⁸.

כיום, לאחר שכבר נתגלו, נחקרו ונמנו כל פשעיה של הנאציות במלוא היקפם, אנו יודעים ברור, כי נוסף על תכנית רציחת העם היהודי תיכנו הנאצים עוד כמה תכניות מרחיקות לכת לרציחת עמים אחרים. כמה פרטים על תכניות אלו נמסרו בפני בית־הדין הבין־לאומי לפרשעי המלחמה הנאצים בנירנברג. עדות נאצית מוסמכת גילתה, כי בשנת 1941, עם פתיחת ההת־קפה הגרמנית על רוסיה, הכריז ראש־הגיסטאפו, הימלר, בנאומו בפני המטה הראשי שלו, כי מטרת הפעולות הנאציות בחזית הרוסית היא להפחית את האוכלוסיה הסלאבית כדי 30 מיליון נפש, ותכנית זו של ביעור האוכלוסיה

⁷ שיחות עם היטלר, ע' 119.

⁸ שם, שם.

הלא־גרמנית בשטח המזרח היתה נאמנה בהחלט לפילוסופיה הנאצית ולמדיניות שלה⁹.

מתוך יומנו של פראנק, הגנרל־גוברנאטור הגרמני של פולין הכבד שה, שהוצג כתעודת־אשמה במשפטי נירנברג, נתברר, עד כמה זמם המשטר הנאצי להשמיד את העם הפולני, או חלק ניכר ממנו, השמדה פיסית. ביומן זה נרשמו, למשל, דברים אלו שפראנק אמר בפני חברי ממשלתו בקראקוב: „כשננצח במלחמה לא איכפת לי אם יעשו את כל הפולנים קציצות. — לא חשוב מה שיקרה כאן. לא היססתי מלהכריז, שאם יירה גרמני אחד יוצאו להורג 100 פולנים”¹⁰.

הדין־וחשבון של ועדת־החקירה הסובייטית מהגילויים במחנה־המוות הגרמני הגדול ביותר, באשווינצ'ים, קבע, כי המשרפה הראשונה נבנתה בשנת 1941, ופעלה עד מחצית שנת 1943. אחר־כך נתרחב מחנה־המוות בממדים עצומים. בשנת 1943 נבנו 4 משרפות חדשות ובהן 12 כבשנים, שאפשר היה להמית ולשרוף בהם לאפר המוני אנשים בכל שעה ושעה, והרי בשנת 1943 לא היו קיימים עוד אלא מעט מאוד יהודים, ולא להם איפוא נועדו המשרפות החדישות והמשוכללות אלא לאחרים. ואולם תכניות רצח חדשות אלו לא בוצעו.

דבר זה, שתכניות לרציחת עמים אחרים לא בוצעו כלל, ותכנית רציחת העם היהודי בוצעה כמעט כליל, אין להסבירו אלא בדרך זו. הנאציות לא משכה ידה מטבח היהודים, משום שנוכחה לדעת, כי מפעל הרצח הענקי הזה לא יעלה במחיר כל־שהוא, כי הצד השני במערכה, בנות־הברית, הפקירו את היהודים לגורלם, וכי היהודים החלשים והבלתי־מוגנים, נעזבו לנפשם גם על־ידי שכניהם הלא־יהודים במקומות מגוריהם. ובהיות החזית היהודית בודדה ומופקרת ללא חסות ומגן, כילתה בה הנאציות את כל חמת הטירוף שלה, את כל תאוות־ההרס, את כל בולמוס הרצח. נוסף על זאת היתה החזית היהודית מטרה קלה ונוחה לקליעה, שכן היהודים היו נפוצים על פני כל אירופה, ועל פני כל אזורי המערכה הכללית. על־כן

⁹ ביולטין של „רויטר” מיום 7 בפברואר 1946.

¹⁰ ביולטין של „רויטר” מיום 10 בפברואר 1946.

גם נוצלו היהודים ככולה־רעם לכל סערה וסופה שהתחוללה בחזיתות המל־חמה. כל פעם, שקצרה ידה של הנאציות התוקפנית מלהכות באויביה הנלחמים עמה בנשק כנשקה, היתה מפליאה את מכותיה ונוקמת נקמתה באויב היהודי חסר־המגן, שפירפר בצפרניה.

וכאן נחשפה לעינינו כל הפרדוקסליות הטראגית שבמצב העם היהודי המפוזר בין האומות, העם בעל ההשפעה העצומה — ללא עצמאות מדינית כלשהי. הנאצים הכריזו מלחמה על היהודים משום שראו בהם את היריב המסוכן ביותר, את „האויב מספר אחד“. רצון ההשמדה בא איפוא מתוך הכרת הכוח היהודי וההשפעה היהודית בעולם כולו, ואילו תכנית־ההשמדה לא בוצעה במידתה הגדולה אלא — מסיבת חולשתם הפיסית הגדולה של היהודים. תכנית־ההשמדה לא בוצעה אלא לאחר שמנהיגי הנאציות הכירו לבסוף את חולשתם המוחלטת של היהודים, את אפסות ערכם בעיני מעצמות העולם. בתחילה ראתה הנאציות את היהודים כערבון העולם הדימוקראטי שנפל לידה והכריזה ללא הפסק על האוכלוסיה היהודית כעל בני־התערובות הנתונים לחסדה. היא העריכה את הערבון הזה במחיר גבוה למדי ותלתה בו תקוות, ואולם לבסוף, כאשר הכירה, כי הצד השני במלחמה אינו מחשיב כלל ערבון זה שבידה, כי הוא אדיש בהחלט לגורלם של בני־התערובות היהודים, חיסלה אותם ללא שהיות וללא פקפוקים.

ב. היהודים כערבון העולם בידי הנאציות

1) „הקלף היהודי“ במישחק הדיפלומאטי הנאצי:
„היהודים הם ערבון יקר־ערך, שניתן לי מאת הדימוקראטיות“¹¹ — דבר זה קבע המנהיג הנאצי העליון מיד עם עלותו לשלטון. והמשטר הנאצי אמנם חשב את היהודים לקלף תכסיסי ראשון במעלה במשך כל ימי התגוששותו המדינית־האיסטרטגית עם מעצמות־תבל. השטח היהודי שימש לו כר נרחב לכל מיני תמרונים תכסיסיים במישחק הדיפלומאטי הגדול: רדיפות היהודים היו לו אמצעי של לחץ ואיום על מתנגדי הנאציות בעולם כולו. כל פעם שהיה צורך לנאצים להפגין קבל העולם את קשיות־ערפם, להטיל אימה על העולם באכזריותם — היו שולחים ידם ביהודים.

¹¹ „שיחות עם היטלר“, ע' 204.

עם בחינת המאורעות המכריעים במלחמת המשטר הנאצי ביהודי גרמניה לאור היחסים הבין-לאומיים, אנו רואים, כי כל מפנה קיצוני בשטח הפעולה נגד היהודים היה בא תמיד כתוצאה מתנודות ותמורות במדיניות הבין-לאומית.

המפנה העז הראשון במדיניות האנטישמית הנאצית, ארגון החרם הכלכלי על יהודי גרמניה ביום 1 באפריל 1933, בא לפי ההודעות הנאציות הרשמיות, כתגובה על כל אותם גילויי אי-הרצון ואי-האמון שבהם קיבלה דעת-הקהל בעולם הנאור את השלטון הנאצי העולה. על זאת מעיד בצורה ברורה המארגן הראשי של החרם, גבלס, ביומנו, שפורסם על-ידי מרכז המפלגה הנאצית. הנה כמה קטעים אופייניים מרשימותיו של גבלס בימים ההם:

„29 במרס, 1933. — תעמולת-הזוועה, המתנהלת בחוץ-לארץ מדאיגה ומעסיקה אותנו במידה רבה. היהודים הרבים שיצאו את גרמניה משסים בנו את כל ארצות-חוץ. עתה מתנקם בנו הדבר, שהרייך הישן לא דאג לכל פעולה בשטח תעמולת-חוץ. מסיבה זו אנו עומדים היום חסרי-מגן נוכח התקפות של שוואינו“¹².

„31 במרס 1933. — בחוג מצומצם אנו מקיימים שיחה אחרונה ומחד ליטים, כי מחר יחל החרם במלוא חומרתו. החרם יקויים יום אחד, ואחר תבוא הפסקה עד יום ד'. אם תשתתק התעמולה נגדנו בחוץ-לארץ, תומתק פעולת החרם, ולא — תחל המערכה ללא רחמים. מעתה יצטרכו היהודים הגרמניים להשפיע על אחיהם-לגזע בתפוצות העולם, כדי שלא יהיו נתונים כאן בסכנת כליון גמור“.

„1 באפריל 1933. — החרם שהוכרז בשל תעמולת-הזוועה בעולם התלקח בכל חומרתו בברלין וברחבי הרייך כולו. אני עובר ברחוב טאוֹנ־טצין כדי לעקוב מקרוב אחרי הענינים. כל החנויות היהודיות סגורות. על מבואותיהן שומרים אנשי הס. א., הקהל מגלה בכל מקום יחס אהדה. המשמעת — מופתית. מחזה מרהיב עין הוא. — בחצות הלילה ייפסק החרם על פי החלטתנו אנו. נחכה עתה להדי החרם בעתונות-חוץ ובתעמולה“.

„4 באפריל 1933. — תעמולת-הזוועה בארצות-חוץ פחתה במידה

¹² עמ' 288 Goebbels: Vom Kaiserhof zur Reichskanzlei,

ניכרת. הקפינט מחליט איפוא שלא לחדש את החרם לפי שעה, אך להוסיף להחזיק בנשק זה כבאמצעי־איום תמידי¹³.

מעשה הכרזת החרם על היהודים הובהר איפוא ממקור מוסמך ראשון. הגורם לפעולה האנטי־יהודית זו היה „תעמולת־הזוועה המתנהלת בחוץ־לארץ” נגד המהפכה הנאצית ותכליתה: „אם תשתתק התעמולה נגדנו בחוץ־לארץ, תומתק פעולת־החרם”, ובעיקר הובהרה כאן המזימה הנאצית הכללית לעשות את היהודים לבני־תערובות: „הממשלה מחליטה להוסיף ולקיים את הנשק הזה כאמצעי־איום תמידי”. ואולם יש להאיר עוד את הרקע המדיני הכללי של הענין. לפי דברי נציג הממשלה הגרמנית לא היו כל גילויי ההתנגדות בעולם למהפכה הנאצית, אלא מעשה יהודי גרידא. האומנם היו רק היהודים בלבד משמיעים אז את התנגדותם לנאציות? והאומנם רק בגלל מעשי־האיבה נגד היהודים נתעוררה בעולם התנגדות זו? הרי הצחת ה„רייכסטאג”, חיסול כל המפלגות הגרמניות האנטי־נאציות ומעשי הנאצים נגד הכנסיות הנוצריות עוררו בעולם הד חזק יותר מזה שעוררו רדיפות היהודים. והרי גם הפגנה פראית זו של מסע־החרם המאורגן, על כל תופעות־הלוואי שלו, לא עורר בעולם הגדול תשומת־לב יתירה למצב היהודים בגרמניה הנאצית. הפרסום האנטי־נאצי המפורסם, „הספר הצהוב”¹³ שהוצא ביולי 1933 ע״י „הועד העולמי למען קרבנות הפאשיזם ההיטלראי”, הוקדש רובו ככולו למעשה שריפת הרייכסטאג ולטירור הנאצי נגד תנועת־הפועלים הגרמנית, ומחברי „הספר השחור”¹⁴ על רדיפות היהודים בגרמניה, שפורסם בשנת 1934 ע״י „ועד המשלחות היהודיות” בפאריס, גם התלוננו „שהעולם אינו שם לב ושוכח מהר” את כל שטף הידיעות במדור „האנטישמיות בגרמניה” שנעשה קבע בכמה עתונים. זה היה המצב האופייקטיבי. הכוחות שהתקוממו בעולם לנאציות לא מצב היהודים דווקא עורר אותם לכך, ואילו השלטון הנאצי הכה על זאת — ביהודים.

והוא הדבר בענין המאורע האנטישמי המזעזע ביותר בגרמניה הנאצית שמלפני המלחמה, בענין נחשול הפוגרומים ביהודים בנובמבר 1938. לפי

¹³ Braunbuch über Reichstagsbrand und Hitlerterror, Basel, 6 עמ'
¹⁴ Das Schwarzbuch — Tatsachen und Dokumente; die Lage der
 Juden in Deutschland; 1933, Paris 1934, 6 עמ'

כל ההכרזות הנאציות הרשמיות לא בא זה אלא כהגבה ספונטאנית על מעשה ההתנקשות של הצעיר היהודי הירשל גרינשפאן במוזכיר הקונסוליה הגרמנית בפאריס, פּוֹס־רֶאָט. ואולם לאמתו של דבר תקועים גם שרשיו של מאורע זה במדיניות העולמית הנאצית שבאותה תקופה. אחד מדוברי הנאציות, האנס הינקל, קשר את האפיזודה של ההתנקשות בפאריס במצב הבין־לאומי הכללי. ואת ההגבה הגרמנית על מעשה גרינשפאן תואר כהפגנת זעם נגד העולם כולו. — הימים ימי־השיא בנצחונות הנאציות במדיניות החוץ, שבאו כתוצאה מ"הסכם מינכן", והמשטר הנאצי ביקש להפגין בצורה רבת־רושם את להט־הקרב שלו ואת זעמו העצור, ועשה זאת — בדרך ההתעללות ביהודים, כי כן אומר הינקל: „בנובמבר 1938, כשש שנים אחרי המהפכה הנאצית, קם העם הגרמני בזעמו הרב על מעשה־הרצח השפל של גרינשפאן ועל אותו מצפון עולמי, שהוכיח את כשלונו, למלחמת־התגוננות נגד היהודים"¹⁵. גם את מעשה גרינשפאן קושר נאצי זה בתכנית המלחמה העולמית של היהודים בגרמניה: „הקמת ארץ החסות הגרמנית צ'כיה, ייסוד המדינה הסלובקית, הקמת חסותה של הונגאריה ברוסיה הקארפאטית, החזרת מאַמָּאָל הגרמנית לגרמניה הגדולה, כל המאורעות הגורליים הללו הביאו בחלקי העולם שהיהדות שלטת בהם או שיש בהם ליהדות השפעה רבה, וראשית כל בדומיניונים המיוחדים של היהדות (ארצות־הברית, אנגליה, ברית־המועצות וצרפת), לתוצאות אופייניות למדי. ההד שזוררו שם, מוכיח ללא צל של ספק, עד כמה תולה היהדות העולמית תקוות במלחמה שהיא מעוררת בעמים רבים הנתונים לשלטונה נגד גרמניה ואיטליה"¹⁶.

וגם כאן אנו שואלים: האם רק היהודים הביעו את מורת־רוחם מנצחונותיה של הנאציות, האם רק היהודים התייצבו נגד מדיניות ההתרפסות וההכנעה של מעצמות הדימוקראטיה לעריצות הנאצית? המדינה הציכור סלובקית הושלכה אז טרף ליצר ההשתלטות של הנאציות, וכל מה שנאמר אז בגנותו של „הסכם מינכן“, הרי נאמר בראש וראשונה להגנתה של הדימוקראטיה הציכית. ואולם השלטון הנאצי העליון, משבאה לידו אמתלה

¹⁵ עמ' 15. Hinkel: Judenviertel Europas

¹⁶ שם, שם.

זו, דבר ההתנקשות של יהודי בפקיד נאצי, הפעיל מיד את כל מנגנון הדיכוי וההרס שלו למהלומה מכרעת ביהדות גרמניה כולה. למראה תהליך ההתפכחות שהחל אז באמריקה, באימפריה הבריטית וכדומה, למראה תנועת רהגוננות מפני התוקפנות הנאצית שנתעוררה בעולם כולו, עמד השלטון הנאצי והיכה ב„ערבון“ שבדינו — ביהודים.

הנחה זו, שהיהודים הם ערבון הדימוקראטיות, ושיטה בדוקה ומנוסה זו, להכות ביהודים כדי לאיים על העולם הנאור, נאחזו בהן הנאצים בכל עוז בשעה שעמדו הכן לקראת ההסתערות העולמית. אך החלה הנאציות לדבר בגלוי על התמודדות־ההכרעה שלה עם מעצמות־הדימוקרטיות, הצהירה מיד, כי כל יהודי הנמצא בידה וכל יהודי שיפול לידה ייחשב ככִּבְיִת־עִרְוֹבוֹת, מאת המעצמות הדימוקראטיות האויבות. ומששלף המנהיג הנאצי העליון את חרבו לעין כל כדי להפיל את אימת המלחמה על האנושות, הפגין מיד את נאמנותו לעיקרון, אשר לחש באזני ראושנינג, עם עלייתו לשלטון. בישיבת הרייכסטאג מיום 30 בינואר 1939 הכריז: „אם תצליח יהדות־הכספים“ (Finanz Judentum) הבינ־לאומית באירופה ומחוצה לה להטיל שוב את העמים לתוך מלחמה עולמית, לא תהא התוצאה מזה בולשביזאציה של העולם, שהיא נצחון היהדות, אלא השמדתו של הגזע היהודי באירופה“¹⁷.

והזמן בו השמיע השלטון הנאצי העליון בפעם הראשונה את איום השמדת יהדות אירופה כולה, לא היה מקרי כלל. הימים היו ימֵן התעוררות אנטי־נאצית כללית. אחרי האכזבה שהביא עמו „הסכם מינכן“ של סתיו 1938, קמה במלוא העולם הנאור תנועת־מחאה עזה נגד מדיניות הפייסנות וההת־רפסות שנהגו בנאצים. כדי לעמוד על הקשר ההגיוני שבין הכרזה זו על השמדת היהודים ובין התפתחות המאורעות בשטח המדיניות הבינ־לאומית בזמן ההוא, יש לבחון את כל תוכנו של נאום היטלר מאותו יום 30 בינואר, 1939. ההנחות העיקריות של היטלר להנמקת ההכרזה על השמדת היהודים היו:

א) „נביאי המלחמה, כגון דאף קופר, אידן, צ'רצ'יל או איקס וכדומה“, „אלו שסאי המלחמה מן המין הגרוע ביותר“ מתכוננים „לתפוס בידיהם בעוד חדשים מעטים את רס־השלטון“ במדינות הדימוקראטיות; ב) „גרמניה

הנאצית אינה רוצה באיבה לעמים אחרים, „כל המימרות הללו על כוונתו תינו, כביכול, להתקיף עמים אחרים, אינן אלא היסטריה חולנית“; (ג) „היהדות הבינלאומית מקווה למצוא סיפוק לתאוות־הנאצים והרווחים שלה על־ידי הוצאת דיבה שפלה ביותר על עם גדול ושוחר שלום“¹⁸ — והמסקנה ההגיונית מהנמקה זו היה — האיום להשמיד את הגזע היהודי. סיסמה זו, שהיטלר הפריח אותה בנאומו — כי היהודים הם האשמים העיקריים בהכנת המלחמה, היתה לסיסמת־קרב ראשית ועיקרית של הנאציות הלר־חמת. בכל תקופת המלחמה לא פסק מגננון־ההתעמולה הנאצי העצום מלהעלות יום־יום נימוק זה: המלחמה היא — „מלחמה יהודית“; גרמניה הנאצית לא עוררה אותה; והעמים הנתקפים לא חשבו כלל וכלל לצאת למערכת ההתגוננות נגד המתקיפים הנאצים אך היהודים דחפום לכך; היהודים הם איפוא האחראים היחידים למלחמה, על תוצאותיה, והם חייבים לשלם את מחירה במלואו.

עיקרון זה, כי היהודים הם ערבוני־המלחמה, טבע את חותמו בכל האיסטראטגיה המדינית והצבאית של הנאציות. כלפי פנים, לצורך תעמולת־תכסיסי, הציג המשטר הנאצי את היהודי כ„אויב מספר אחד“, שכנגדו יש לרכז את כל להט המשטמה ונכונות־הקרב של העם הגרמני; וכלפי חוץ, לצורך מלחמת־משפטי, הצביעה גרמניה הנאצית על היהודים כעל צד לוחם מתקיף, אשר עליו לשאת באחריות מלאה לכל פגעי המלחמה, שהיא — „מלחמת היהודים“.

(2) המלחמה העולמית — כ„מלחמת היהודים“:

מגמתה של הסתה שיטתית זו, אשר עשתה את היהודי למארגן המלחמה העולמית בנאציות, היתה שקופה למדי וחיוש־וביה ברורים בהחלט. את היהודי הזה שהתעמולה הנאצית העלתה אותו לפסגת העצמה, עשתה אותו לשליט־עולם יחיד, לעורך־מלחמה עליון, — יצור־סיוטים זה, שלמעשה היה נטול מגן כל־שהוא. אותו יכול היה השלטון הנאצי להעמיד בכל מקום ובכל שעה לרשותו של כל קלגס גרמני, שיכלה בו את יצרי־הרצח ואת תאוות־

¹⁸ ראה מסמכים, פרק I, א.

הנקמה. ואמנם, במשך כל תקופת המלחמה, על תנודותיה ותמורותיה, וביחוד בזמנים של קפאון או של דכאון במצב הצבאי, היה מנגנון התעמולה הנאצי מכון את זעמם של חילות גרמניה ואת חמת המוני העם הגרמני המאוכזבים כלפי נקודה מרכזית זו — כלפי היהודים, כלפי השדודים, שגורשו ממקום למקום כמנודים, כלפי העבדים הכלואים במחנות לעבודת־כפייה, כלפי אסירי הגיטאות: כלפי זקנים תשושים, כלפי נשים מעונות וילדים מזו־רעב וחולי. ותעמולה זו נגד היהודים, „מארגני המלחמה בנאציות“ מציינת איפוא את כל דרגותיה של המערכה הכללית. נביא בזה דוגמאות מהאופייניות ביותר.

עם פתיחת המערכה באירופה, בספטמבר 1939, פרסם בטאונם המרכזי של חילות ההסתערות הנאציים, של ה.ס. ס., „שווארצה קורפס“, צו מלחמתי זה: „פקודת ה.ס. ס. ! אנשי ה.ס. ס. אני מקוה, כי תעשו למעלה ממידת חובתכם. הייל היטלר! — הימלר“¹⁹, וליד צו זה הופיע גילוי־דעת בכותרת „שאלת האשמה נפתרה“, בו קבע בפשטות גמורה, כי „הקשר היהודי העולמי עושה נסיון אחרון, נסיון נואש, להגשים את שאיפת ההשתלטות של הרוח היהודית“ על העולם. את מהותו של „קשר יהודי עולמי“ זה מגדיר בטאונן של פלוגות־הסער הנאציות במלים אלו: „בקיומם של העמים אין יחסי־שנאה עקרוניים הטבועים עלידי הטבע עצמו, כמו, למשל, השנאה שבין הכלב לחתול. יוצאת מכלל זה — שנאת היהודים“. ו„קשר יהודי עולמי“ זה טרח העתון הנאצי המוסמך ומצא — בקונגרס הציוני (כנראה מתוך נאמנות ל„פרוטוקולים של זקני־ציון“ המפורסמים). וזה לשון העתון: „במחצית אוגוסט התקיים בגניבה הקונגרס הציוני העולמי. אילו היו המטרות, שהציונות מכריזה עליהן, כנות, הרי היה צריך הקונגרס לספל ראשית־כל בבעיה הארץ־ישראלית. מאז פירסמה ממשלת בריטניה את הספר־הלבן בעניני ארץ־ישראל, ניהלו הציונים מערכה תיאטרלית סואנת נגד אנגליה. אם אמנם אין הם אוהדים את העם הגרמני, מסיבות שאפשר להבינן, הרי הסכסוך בין גרמניה לפולין או בין גרמניה לאנגליה אינו צריך להשפיע על עמדתם בעניני ארץ־ישראל. — — אך, בניגוד לכל הדברים האמורים,

לא הושמעו בקונגרס זה אלא נאומים משוחים בשמן וריקים מתוכן. — לא נאמרה אף מלה רצינית אחת נגד אנגליה ולמען ארץ-ישראל היהודית. המשא-והמתן העיקרי התנהל מאחורי הקלעים. ופתאום התפור הקונגרס, בשנים לב למצב המתוח' — איזה מצב מתוח? בארץ-ישראל לא נשתנה כלום, ובג'נבה לא יכלו משתתפי הקונגרס לראות את עצמם בסכנה. אך הם סיימו את עבודתם, כנראה, משום שהשיגו את מבוקשם. ומה הוא מבוקשם של היהודים והציונים לפי התעמולה הנאצית? — „השתלטות הרוח היהודית על העולם“.

בשלב ההכנות להרחבת המלחמה באירופה, באביב 1941, לפני ההסערות על רוסיה, הגביר השלטון הנאצי את מאמציו ללכד בשם „המלחמה המשותפת ביהודים“ את העמים שנשתעבדו לו. אז יצא אחד מיוזמי המסע הנאצי נגד רוסיה הסובייטית, אלפרד רוזנברג, והבהיר מעל במת הכינוס האנטישמי הבין-לאומי של „המכון לחקר הבעיה היהודית“ בברלין, את הרקע האידיאולוגי של המלחמה ביהודים: „המלחמה המתנהלת כיום על-ידי הצבא הגרמני, בפיקודו העליון של אדולף היטלר, היא מאבק לשם מהפכות עצומות, ולא רק עם עולם-המחשבות של המהפכה הצרפתית אנו נפתלים וגוברים עליו, אלא אנו משמידים גם במישרים את הנבטים המושחתים בשורש דמם, אשר זה מאות בשנים מפתחים אותם באינ-מפריע בתוך עמי אירופה, היהדות וממזריה. הבעיה היהודית שהוצבה לפני עמי אירופה זה אלפיים שנה ולא נפתרה, מצא תמצא את פתרונה ע"י התנועה הנאצית הן בגרמניה והן בכל אירופה כולה“²⁰. בדרך זו ניסה האידיאולוג הנאצי הראשי להרחיב את השפעתה של הסיסמה האנטישמית — „היהודי אויב מספר אחד“ — גם על העמים הנתונים בעול השעבוד הנאצי. והוא סיים את נאומו על הנושא: „שאלת היהודים כבעיה עולמית“ לאמור: „הנה כי כן עומדת היום הבעיה היהודית לעינינו ברורה ובהירה. זו היא בעיה של נקיון-לאומי פשוט. משמעותה: הנחיצות להגן על המסורת הלאומית המיוחדת לכל העמים המייחסים עדיין חשיבות לתרבותם ולעתידם. זוהי בעיה כלכלית לכל אלה שאין ביכולתם לפתור את הבעיות הסוציאליות

²⁰ נאום שהועבר ברדיו הגרמני ביום 28 במרס 1941.

מהיותם רובצים תחת השעבוד של רודנות הממון היהודי. זו היא-בעיה של עצמה מדינית, שכן במדינות רבות טרם נתגלה הרצון לשבור את עולו של הממון היהודי. לבסוף הריהי בעיה היסטורית-אידיאית, שהוצבה לפני בני אירופה מאז דרכו רגליהם של היהודים הראשונים על אדמת רומא. כל הבעיות הללו יגיעו לפתרון²¹.

בתקופת השיא של טבח-הבוק ביהדות אירופה, בשלהי 1942, החלו מעצמות-תבל להשמיע קולות-מחאה נגד השמדת מיליוני היהודים. הדי המחאות חדרו, כנראה, גם לתוך גרמניה הנאצית, והבטאון הנאצי הרשמי, "פלקישר ביאובאכטר" בברלין, ניסה לגלות לעין כל את, "התכסיסים של היהדות העולמית בארגון ובניהול המלחמה בנאציות"²². תכנית המלחמה של היהדות העולמית היא בעיני העתונות הנאצית ברורה ושקופה למדי: "בידי היהודים עלה למזג את מטרתם המלחמתית הם — השמדתה של גרמניה — ואת זו של האנגלים. אולם משראו, כי אנגליה חלשה מכדי הגשים את המטרה הזאת, הקימו את הקואליציה האמריקאית-סובייטית מסביב לאנגליה". — — "את רוזבלט, שבעורקיו נוזל דם יהודי, יש לראות איפוא כנציגה האמתי של היהדות העולמית. והנחה זו מתאשרת לא רק באותות-ההצטיינות הגבוהים והנדירים שהיהדות נותנת לרוזבלט, אלא גם במדיניותו של רוזבלט עצמו". — — "וככה הבטיח האדון רוזבלט ליהדות העולמית בתורת תודה על כל מאמצייה מדינה גדולה במזרח הקרוב. בין השליחים הרבים, ששיגר בשנה האחרונה לארצות המזרח הקרוב בתורת צירים ומשקיפים, גדול מספר היהודים. תוצאות פעולתם נודעו עליידי ההסכם, שלפיו הובטחו עיראק, איראן, סוריה וערב-סעודיה לאיזור ההשפעה האמריקני. כשייוודע לציבור הרחב, כי כל המוסדות הכספיים והכלכליים של הארצות הללו עוברים בהדרגה לבעלות יהודית, יתגלה גם הכוח המניע העיקרי של האימפריאליזם האמריקאי. — — בזאת הובהרו המגמות הכלכליות-אפסטיטלסטיות של היהדות העולמית, אשר הפראזיאולוגיה האנגלו-אמריקאית על עולם המחר שלהם שכולו טוב מחפה עליהן היום. — — ובסס"ר רואה היהדות העולמית את הגורם הצבאי להקמת שלטונה על עמי

²¹ ראה מסמכים, פרק I, ג.²² Völkischer Beobachter, Berlin, 30.11.1942

אירופה. היהדות כוננה את הברית הפלוטוקראטית-סובייטית, שכן מאחורי סס"ר עומדת היהדות, והתורה היהודית כבר הגיעה שם להגשמתה בחיים". ובאביב 1944, כאשר קרבה שעת-המשבר בשלטון הנאצי באירופה הכבושה, והנאציות גייסה את כל צבאותיה למאמץ עליון לשם ביצור עמדר תיה שנתרופפו, נוצלה שוב הסיסמה כי היהודי הוא המארגן הראשי של המלחמה והשליט העליון בברית האנטי-גרמנית. בטאון חילות הס. ס. "שווארצה קורפס" הסביר כך את הדבר: "הבריטי נלחם לטובת היאנקי, היאנקי — לטובת הבריטי, שניהם נלחמים לטובת סטאלין, ושלושתם — לטובת היהודי". — ועוד בנוסח זה: "היהודי הוא שנטל את האיצטלה של פרקליט האימפריאליזם הבולשביסטי. הוא צורת צריחות-נצחון, בעוד אחרים מתיחסים בספקנות לעניינים אלו. היהודי הוא העומד על המקח ותובע לעצמו פרסי-נצחון מאחורי גבם של האנגלו-ספסים, הלוחמים בחד המועצה היהודית העולמית מיסודו של סטאלין. הוא מבטיח לעצמו קיום עצמאי, כביכול, הוא משתדל בדבר, שרזובלט ישמיע תכופות נאומים לטובתו, כדי שכל אדם בארצות-הברית ילמד לדעת, כי היהודים תובעים לעצמם זכויות מיוחדות לקיומם הנבדל"²².

והמנהיג הנאצי העליון, מצית המלחמה, הוסיף להחזיק בסיסמה, כי היהודי הוא האשם העיקרי במלחמה, עד הסוף. תוך כל תהפוכות המלחמה לא הירפה מסיסמה זו אף לרגע, ולא היה נאום בנאומיו המלחמתיים המרור בים, בו לא תפס האויב-היהודי את הנקודה המרכזית. בשעה האחרונה, לאחר שכבר עמד לרדת לתהום-הנשיה, לא הסתח את דעתו מסיסמה זו: "שקר הדבר, כי אני או משהו אחר רצו במלחמה ב-1939. במלחמה רצו אך ורק המדינאים הבין-לאומיים ממוצא יהודי או העובדים למען האינטרסים היהודיים. — מאות בשנים תעבורנה, והשנאה לאחראים למלחמה, תלך ותצמח תמיד מחדש. אלה הם היהדות הבין-לאומית ועוזריה. — על היהודים, על הגזע שהוא אשם באמת בקרב רצחני זה, תוטל האחריות למלחמה זו —"²³. כל זה נמצא כתוב בצוואתו של היטלר, שנכתבה ביום 29 באפריל 1945, ימים ספורים לפני כניעתה של גרמניה הנאצית.

²² Das Schwarze Korps, 3.4.1944

²³ ביולטין של "רויטר" מיום 31 בדצמבר 1945.

(3) היהודים כ"אויב פנימי" של הנאציות:

ובהנמקה זו, אשר שימשה מנוף לכל תעמולת־המלחמה הנאצית, נאחז השלטון הנאצי גם לשם הצדקת מסע־ההשמד שלו נגד האוכלוסיה היהודית. כמה וכמה פעמים הדגישה הממשלה הגרמנית, כי היהודים הם צד חוקי־פֶּורֶמאלי במלחמה שבינה ובין בנות־הברית, וכינן שקיים "מצב־מלחמה משפטי בין גרמניה ובין היהודים מוצדקים כל אמצעי ההתגוננות" של השלטונות הנאציים נגד "סוכני־האויב המסוכנים ביותר", המתגוררים בתוך אזורי השלטון הנאצי.

כשהכריז העתון הרשמי של הממשלה הגרמנית, "דאָס רייך", בפעם הראשונה, כי "הנה מתאמת לעינינו נבואתו של הפיהרר על השמדת הגזע היהודי באירופה"²⁴, צירף לכך את הנימוק העיקרי — שהיהודי הוא "האויב היושב בתוכנו", אשר יש לו "קשר־סתר עם האויב בחוץ". עם הכרזה זו נוסחו ע"י ראש־התעמולה הנאצית, גבלס, "עשרת הדברים" על המלחמה ביהודים, שבכולם עובר כחוט־השני נימוק זה: 1. היהודים הם חורבננו. הם שתיכנו והביאו את המלחמה הזאת על העולם; על־ידי המלחמה הזאת הם מבקשים להוריד לאבדון את הרייך הגרמני ואת העם הגרמני. 2. אין הבדל בין יהודים ליהודים. כל יהודי הוא אויבו המושבע של העם הגרמני. אם אינו מראה את איבתו כלפי חוץ, אין זה אלא מפני פחדנותו וערמומיותו. 3. כל חייל גרמני הנופל במלחמה הזאת נרשם לחובתם של היהודים. נטל הוא על מצפונם, ולפיכך עליהם לשלם. 4. כל הנושא את הטלאי היהודי מסומן כאויב העם, וכל הבא עמו ביחסים, עם היות סימן־ההיכר עליו, מבני שבטו הוא, וכך יש לדונו ולהתנהג עמו. 5. ארצות־האויב פורשות את חסותן על היהודים. 6. היהודים הם שליחיו ועושי דברו של האויב בקרבנו. 7. היהודים אין להם כל רשות להיראות בתוכנו כשוים בתוך שווים. כלי־אימת שהם פוצים פה לדבר ברחוב, בתור ליד החנות, בקרונות־התחבורה, יש להשתיקם מיד. 8. אם באים אליך יהודים ומעמידים פנים סנטימנטאליים, דע שהם רוצים לנצל לטובתם את שכחתך. 9. אויב מהוגן זכאי אתרי התבוסה, ליחס אדיב מצדנו. אולם היהודי אינו אויב הגון, הוא אינו אלא מתחפש בכחש. 10. היהודים אשמים במלחמה. שום עוול אינו נעשה להם

במידה שאנו מודדים להם. ראויים הם לזאת, וגם — למעלה מזאת.²⁵ ובשעה, שהפעולה להשמדת היהודים הגיעה לשיאה, מסר אחד מנציגיה הראשיים של הממשלה הנאצית, המפקח על העתונות הגרמנית, זינדרמן, הודעה רשמית בפני עתונאי-החוץ של המדינות הנייטרליות בברלין, על „מצב המלחמה הקיים למעשה בין גרמניה הנאצית ובעלי-בריתה מצד אחד ובין היהדות העולמית מצד שני“. וזו תמצית ההודעה: „יש לגרמניה ולבעלי-בריתה יסוד מלא להגיד, כי המלחמה הנוכחית היא מלחמת היהודים ברייך ובאירופה כולה. על זאת מעידה הצהרתו של מנהיג היהודים ד"ר חיים וייצמן, שנמסרה בראשית ספטמבר 1939, עם הכרזת המלחמה ע"י אנגליה. הצהרה זו מוכיחה, כי היהדות העולמית שמחה לקראת התפרצות המלחמה. אז כתב וייצמן לצ'מברלין והודיע לו, כי היהודים מוכנים להעמיד לרשותו את כוחם הרוחני והכספי במלואו. המדובר היה לא ביהודים נתיני-בריטניה בלבד, אלא ביהדות העולמית כולה“²⁶.

ברוח זו נוסחה גם ההודעה שהופיעה בעתונות הנאצית בתשובה שבעקפין על תנועת-המחאה בעולם נגד טבח היהודים. הרעיון היסודי בהודעה הוא, כי פעולת גרמניה נגד יריביה היהודים אינן אלא פעולות הכרחיות לשם הגנה על האינטרסים הלאומיים והמדיניים שלה. ההודעה קובעת, כי „מטעמי הגנה בלבד נאלצו השלטונות הגרמניים לנקוט במשך המלחמה בפעולות הולכות ומחמירות“²⁷. כמה משלבי-המעבר בפעולות ההגנה נגד היהודים נומקו נימוק זה: „עד 1940 עוד היתה אפשרית הגירה יהודית מצומצמת מגרמניה, ואולם מאוקטובר 1940 ואילך הופסקה זו לחלוטין. הסיבות לכך היו: א) שבארצות הקליטה בא שיסוי מוגבר בגרמניה, מעשה ידי המהגרים היהודים; ב) שהמהגרים היהודים המציאו ידיעות לשירותי-הריגול של אויבנו על המצב הפוליטי הפנימי ברייך“. — „לבסוף קם ההכרח לגרש את כל היהודים מהרייך“ הגירוש נסתיים לפני ארבעה שבועות בערך והקיף גם את היהודים שבבוהמיה ובמוראביה, שבארץ הסוד

²⁵ „ילקוט התעודות והמסמכים“, פרק I, ד'.

²⁶ ביולטין של „הועד למען יהודי אירופה הכבושה שע"י הסוכנות היהודית בארץ-ישראל“, ירושלים, ספטמבר 1944.

²⁷ Deutsche Zeitung in Budapest, 20.10.1943

דטים ובאוסטריה". — — "מאסר היהודים בשטחי הכיבוש וכן גם בדנמארק ובנורבגיה אינו אלא פעולת־בטחון צבאית. אין טעם, כמובן, לבנות חומה אטלנטית בעוד שבגבו של הצבא הלוחם פועל גייס חמישי של היהודים, כדרך שהיה הדבר בצרפת, בבלגיה, בהולאנד ובשאר הארצות הכבושות"²⁸. ואופייני הדבר, כי גם התליינים הנאצים, מפקדי מכוני ההשמדה ההמונית של היהודים, שקיימו את ההוראות הנזכרות של הממשלה הגרמנית והוציאו לפועל את דין המוות על כל היהודים, הסבירו רשמית את פעולתם בנימוק שהיהודי הוא „ערבון המלחמה". אחד מהנידונים היהודים, שהצליח להימלט באורח פלא ממחנה־ההשמדה בטרבלינקה, העיד, כי קצין הס. ס., המפקד העליון במחנה־מוות זה, השמיע באזני היהודים האומללים, בשעה שהובלו בדרכם האחרונה לתאי־הגזים, נאום קצר מאוד בנוסח זה: „מה שאנו עושים לכם — הוא הפוליטיקה שלנו; אנגליה ואמריקה מנהלות גם הן נגדנו את הפוליטיקה שלהן"²⁹.

ואולם את הביטוי החריף ביותר קיבלה ההנחה הנאצית, כי יש להתייחס אל היהודים כאל בני־תערובות של מעצמות־הברית. — בהכרזה הרשמית של הממשלה הגרמנית, שבאה כתשובה על הצהרתם של שלושת מנהיגי הברית האנטי־גרמנית בוועידת יאלטה, בהצהרתם המשותפת של רוזבלט, צ'רצ'יל וסטאלין, עם סיום הוועידה ביאלטה ביום 12 בפברואר 1945, נאמר בין השאר: „מנוי וגמור אתנו להשמיד את המיליטאריזם הגרמני ואת הנאציזם ולהבטיח שגרמניה לא תוכל עוד לעולם להפר את שלום האנושות; — שקלנו וקבענו את התכניות הצבאיות של שלוש מעצמות־הברית בשביל התבוסה הסופית של האויב המשותף; — דנו בענין הנזק שגרמה גרמניה למדינות־הברית במלחמה זו, ואנו מכירים בצדקת הדבר, שגרמניה תחוייב לשלמו בהיקף גדול ככל האפשר; ועדת־הפיצויים תוקם ותתנינה לה הוראות לדון בשאלת ההיקף והשיטות לתקן את אשר קילקלה גרמניה בארצות של בעלי־הברית; ועדה זו תפעל במוסקבה"³⁰. על זאת הגיבה הממשלה הגרמנית בהודעה, שפורסמה באמצעות

²⁸ ראה: „ילקוט התעודות והמסמכים", פרק I 9.

²⁹ „פנקס", הוצאת ההסתדרות הכללית של העובדים העברים בארץ־ישראל.

אוקטובר 1943, ע' 6.

³⁰ ביולטין של „רויסר", מיום 12 בפברואר 1945.

הסוכנות הטלגרפית הרשמית „ד. נ. ב.“ (דויטשש נאכריכטן ביורו) גם בארצות הנייטראליות. הודעה זו קבעה, „כי כל היהודים הנמצאים כעת ברשות הנאצים, וגם שבויי-המלחמה היהודים שיפלו לידיהם, יוצאו להורג כגמול ונקם, אם תוצא לפועל ההצעה שפורסמה בעתונות, שלפיה יישלחו גרמנים לרוסיה כפועלים לשיקום השטחים ההרוסים שם בידי הצבא הגרמני — — וכשהמלחמה תגיע לקצה, לא יהיו עוד יהודים באירופה“³¹.

ואמנם השלטון העליון הנאצי טרח והשקיע את מיטב מאמציו, כדי לבצע את האיום הזה. השרידים האחרונים של יהדות פולין, שהיו מרוכזים בגיטו לודז' ליצמנשטאדט הושמדו בשעה האחרונה ממש, לפני נסיגתם המבוהלת של חילות הנאצים מאזורי פולין. עוד בחדשי הסתיו של שנת 1944, עת מרבית השטח של פולין היה בידי הצבא האדום, התקיים הגיטו האחרון בלודז' אשר מנה אז עד 100—120 אלף יהודים. וכאשר כבש הצבא האדום את לודז', בינואר 1945, אסף שם בסך הכל 850 יהודים חיים, שזחלו ויצאו ממחבואים שונים ומשונים³². והגיטו היהודי בטרזינשטאדט שבצ'כיה, אשר המשטר הנאצי היה מחזיק בו עד 50 אלף יהודים, ברובם זקנים, כדי להציגו בפני העולם כדוגמה „לשלטון עצמי יהודי תחת פיקוח הנאצים“ וכדי להביא לשם את נציגי הצלב-האדום הבין-לאומי³³, — גם גיטו אחרון זה חוסל ע"י הנאצים בשעה האחרונה למלחמה, ורק חלק מצער, 4 אלפים נפש ניצל³⁴. ובמחנות-העינויים שבשטחי גרמניה גופא, בברגן-בלזן, בפוכנוואלד, בדא-כאז וכדומה, מצאו צבאות-הברית את המשרפות לאסירים בעצם פעילותן³⁵.

ג. רכוש היהודים שנשדד כמימשך לנאציות

1) ארגון הרצח וארגון השוד:

מלחמת-ההשמדה הנאצית ביהודים נערכה תוך ארגון כפול של מעשי-הפשע: ארגון הרצח וארגון השוד. ידוע, כי בכל הפוגרומים שנעשו ביהודים

³¹ ביולטין של סט"א, מיום 8 באפריל 1945.

³² „איינגקייט“, ניו-יארק, נומר 7, אויגוסט 1945, ע' 13.

³³ Commission Mixte de la Croix-Rouge Internationale: Déportés, Réfugiés et Internés Israélites dans les Divers Pays d'Europe. Geneve 1944.

³⁴ ביולטין של „פלקור“, מיום 2 באפריל 1945.

³⁵ Let's We Forget, Published by the "Daily Mail", London 1945

הלכו תמיד יד ביד תאוות הרצח ותאוות הביזה, וכל השסאים מעוררי הפוגרומים היו מתאמצים תמיד ללבוש בהמונים הפראים את שתי התאוות האלה גם יחד. ואולם בקורות העולם לא נרשם עוד טבח מיליונים מתוך כזה ומסע עושיק מחושב בממדים עצומים כאלה. ארגון הרצח של מיליוני היהודים במחנות ההשמדה הופקד בעיקרו בידי הצבא המובחר הנאצי הס. ס. בידי הגווארדיה של המהפכה הנאצית, ובשוד מיליוני היהודים שנידונו לכליה היו משתתפים בפועל ממש המונים רחבים. זה היה מפעל עממי במלוא מובן המלה. חיילים גרמנים מכל הסוגים וכל חוגי האוכלוסיה האזרחית, לרבות נשים גרמניות מכל השכבות, היתה להם יד במפעל זה. נוסף על אלה נמשכו עוד למעשה החמס חוגים מסויימים מתוך בני האומות בארצות מזרח אירופה, שנשתעבדו לנאציות. דם היהודים השפוך שימש שמן סיכה לגלגלי המהפכה הנאצית, ורכוש היהודים השדוד היה מימשך, בו רכשה לה הנאציות את אהדת ההמונים צמאיה הביזה.

אמנם, לא האוכלוסיה היהודית בלבד שודדה ע"י המשטר הנאצי. כל אותו "סדר חדש", שהנאציות הקימה באירופה המשוועבדת לה, הרי היה מושתת על עיקרון השוד והביזה, על העיקרון — כי הגזע העליון הגרמני המנצח הוא הבעל של כל אוצרות האדם והטבע. הארצות הנכבשות ניתנו, בניגוד מוחלט לחוק המלחמתי הבין לאומי, בעול מאמץ המלחמה הגרמני, ולא עוד אלא שהן גם רוקנו מאוצרותיהן החמריים והתרבותיים.

ואולם את הארצות הכבושות שדדה המדינה הנאצית בשם המדינה המדינה — היא שחמסה והיא שנהנתה מן החמס, ואת היהודים שדדה המדינה לעצמה ככל שיכלה "בשם החוק", וגם נתנה להמונים לשדוד למענם מחוץ למסגרת כל חוק. יתירה מזו: המדינה הנאצית ויתרה לא פעם מזכר יוֹתֵה־שוד שלה, חילקה עם אזרחיה ועם אוהדיה את שלל היהודים. בדיית "עשירות היהודים", ה"פינאנסירה היהודית", שימשה אחד הנימוקים המשכנעים ביותר במעשה השיסוי הנאצי ביהודים. השסאים האנטישמיים בגרמניה וגם בכל העולם כולו היו עוסקים תמיד בחשק רב בהערכת רכושם של היהודים. נמצא גם מומחה נאצי, אשר העריך את ההון היהודי בעולם בסכום של 200 מיליארד מארק³⁶. הערכות כגון אלה של רכוש היהודים היו מעלים

הנאצים בכל הזדמנות גדולה וקטנה, כדי לגרות בהמונים את יצר־השוד, ועם זאת היו מפגינים בכל שלבי הביצוע של הפעולה נגד היהודים, את נכונותם המלאה לשתף את ההמונים בצורה הממשית ביותר בחלוקת הביוזה. כך היה בתקופה הראשונה לנישול היהודים מהכלכלה הגרמנית, בתקופת ה"אריזציה". ("אריזציה" — היא המצאה נאצית מובהקת, שפירושה הפקעת הבעלות של מוסדות כלכליים מידי היהודים והעברתם לידי "אריים"). ביד המשטר הנאצי היתה האפשרות המלאה להעביר את המפעלים היהודיים הגדולים לרשות המדינה, ואולם למעשה הולאם והוכנס אחר־כך לרשת המפעלים של התעשייה המלחמתית על שם הרמן גארינג רק חלק ממפעלים אלו, ואילו מרביתם הועברו לפירמות גרמניות פרטיות.

כך היה בתקופת־המלחמה הראשונה, בה הנהיג המשטר הנאצי את שיטת עבודת־הכפייה היהודית. על פי חוק עבודת־הכפייה היהודית, שפורסם לראשונה בפולין הכבושה, ביום 26 באוקטובר 1939, נעשה כוח־העבודה של היהודים קנין שלטונות המדינה הנאצית, קנין "שלטונות השירות של עבודת הכפייה"³⁸. ואולם למעשה נוצלו עובדי־הכפייה היהודים בפולין הכבושה בעיקר ע"י חרשתנים וקבלנים גרמנים פרטיים, אשר הזכות לנצל את היהודים היתה ניתנת להם בעד תשלום מינימאלי לקופת פלוגת ה.ס. ס., ולעתים גם ללא שום תשלום. בגיטו וורשה, למשל, שריכוז בתוכו עד 350—400 אלף יהודים, התבססו כמה עשרות בתי־עסק גרמניים שהיו מנצלים עד בלי די את כוח־העבודה של היהודים כלואי הגיטו. בתי־עסק אלה היו כמעט כולם של פירמות גרמניות פרטיות, וגם נקראו בשמותיהן של הפירמות האלה.³⁹

וכך היה גם בשלבי־הגמר של פעולת ההשמדה ביהודים. הממשלה הגרמנית פירסמה בעתון החוקי הרשמי שלה פקודה מספר 13⁴⁰ אשר אישרה בצורה ברורה, אם גם בעקיפין, את משפט־המוות על כל היהודים. בסעיף הראשון שבפקודה נאמר בקצרה, כי היהודים לא יישפטו עוד על־ידי בתי־

³⁸ Verordnungsblatt des Generalgouverneurs für die besetzten pol-nischen Gebiete, Nr. 14; 23.12.1939.

³⁹ חורבן יהדות ורשה, עפ"י דוקומנטים רשמיים, תל־אביב, אוקטובר 1943.

ע"ע 12—9.

⁴⁰ Reichsgesetzblatt; Berlin, 2.7.1943

משפט, אלא המשטרה מוסמכת להוציא על דעת עצמה פסקי־דין על היהודים. ובסעיף השני נאמר, כי כל ירושה יהודית עוברת לאוצר המלוכה. פירושה של פקודה זו היה שקוף ובהיר: שלטונות המדינה הנאצית מוציאים לפועל את מעשה־הרצח, ולהם הזכות לרשת את הנרצחים. ואולם המנהיגות העל־יונה של המשטר הנאצי נתנה דעתה לדבר, שכל אחד ממבצעי הרצח, מן המפקדים הגדולים ועד הקטנים שבעוזרים, מן המשתתפים במנגנון ההשמדה במחנות־המוות ועד חיילי פלוגות־החיסול, שעסקו בהעברת היהודים למחנות; מן הציידים הגרמנים, שארבו ליהודים המסתתרים ועד המלשינים מתוך האוכלוסיה המקומית, שעזרו לגילוי אחרוני היהודים, — שכולם, כולם, עד אחרון האחרונים, יבואו על שכרם וישותפו בביזה. אפשר־יות של שוד וחמס בלתי־מוגבלות ממש נפתחו עתה לכל אלה, שבאו במגע עם המוני היהודים המובלים לטבח, ושלל לרוב נמצא מזומן לרוצחים בכל נקודה ונקודה, שפונתה מהיהודים. הכל היה לבז: הרכוש הציבורי היהודי כולו על כל הבנינים, המוסדות וסידוריהם; הרכוש הפרטי לצורותיו — נכסי דלא נידי ומטלטלין, בתי־דירה, בתי־מלאכה ובתי־חרושת; החנויות על סחורותיהן, הדירות על כלי־הבית השונים, על הרהיטים, על בגדי־הלבן, המלבושים, כלי־המטבח וכי' וכי'. ועוד זאת: מיליוני היהודים שהושמדו במכוני־הרצח המודרניים היו מובלים לתוך תאי־הגאזים והכבשנים ערומים לגמרי, וכל בגדיהם, נעליהם, לבניהם וחפצי־הכיס שלהם ניתנו לביזה. ומאחר שטבח היהודים הגיע לממדים עצומים, היתה עצומה גם כמות השלל לכל צורותיו. המשטר הנאצי, אשר השכיל לארגן בצורה משוכללת כזו את טבח מיליוני היהודים, השכיל גם להפיק את התועלת המדינית המפסימאלית מחלוקה שיטתית והדרגתית של רכוש־הנטבחים השדוד.

(2) חלקם של המוני העם הגרמני בביזות היהודים: לאחר שהזוועה הנאצית על כל מראות בלהותיה נחשפה לעיני העולם כולו בכל מכוני־הרצח, במאידאנק ובאשווינצ'ים, בברגן־בלזן ובבוכנוואלד, עמדה במלוא רצינותה השאלה, אם האחראים לה, החייבים לתת דין־וחשבון לפני המשפט החוקי ולפני כס־המשפט של ההיסטוריה הם רק השליטים

הראשיים, שציוו על מעשי הרצח, ושומרי מחנות־המוות, שביצעו אותם בידיהם, או כל העם הגרמני כולו, על מיליוני פקידיו וחיליו של השלטון הנאצי ועל מיליוני חבריה ונאמניה של המפלגה הנאצית — העם הגרמני על כל שכבותיו ומעמדיו, שבחר במשטר זה וסיפק לו את כל צרכיו ומבוקשיו. היכולים הם המוני העם הגרמני להצדיק נפשם ולומר, כי הם „לא ידעו ולא כלום” על מעשי הזוועה, וכי „לא היה להם ולא כלום” עם המשטר הגרמני, אשר הגיע לשלטון על־ידי בחירות כלליות ועולל כל מה שעולל בשם האומה הגרמנית ובשם המדינה הגרמנית ובשם החוק הגרמני? תשובה על שאלה זו נותנות קורותיה של מלחמת־הכליה ביהודים עצמה. הן מראות ברור, עד כמה נתנו ידן השכבות הרחבות ביותר של האוכלוסיה הגרמנית למעשה הפשע של ממשלתן. עובדה היא, כי השלטון הגרמני העליון היה מכריז יום־יום מעל כל הבמות הפומביות שלו על מפעל השמדת היהודים, ההולך ומתגשם על ידו. נביא בזה כמה דוגמאות. בחגיגה לכבוד יום־השנה של עליית הנאצים לשלטון בגרמניה, ביום ה־30 בינואר שנת 1942, עת על אדמת פולין היו מקימים בקדחת מחנות־השמדה ועושים כל התכנות לחיסול־הבזק של הגיטאות, עמד המנהיג הנאצי העליון והכריז: „לנו ברור הדבר בהחלט, כי המלחמה יכולה להיגמר באחד משני האופנים: או העמים האריים יושמדו או היהדות תיעלם מאירופה. וכבר אמרתי פעם ברייכסטאג, — ואני זהיר מאוד מלהינבא סתם — כי מלחמה זו לא תיגמר, כפי שחושבים היהודים בהכחדת העמים האריים מאירופה, אלא בהשמדה מוחלטת של היהדות”⁴¹. בשנת 1943, אחרי שמעצמות־הברית עוררו את העולם כולו על מעשי הטבח הנעשה ביהודים, קם המי־ניסטר הגרמני, גבלס, והשמיע בפומבי את תשובת הממשלה הגרמנית בנאומו ביום 17 בפברואר ב„ספורט־פאלאסט” בברלין, שהועבר על־ידי הרדיו הגרמני: „היהודים בגיטאות עומדים בקשרים אמיצים עם אחיהם באנגליה ובאמריקה וזוממים להשמיד את התרבות הארית של אירופה. אך הגרמנים מצאו את הדרך הנכונה לטפל ביהודים. החלטנו לפתור את השאלה היהודית פתרון ראדיקאלי — על־ידי השמדתם המוחלטת מאירופה.

בהשגת מטרה זו לא יעכב אותנו שום דבר, והחלטתנו תוצא לפועל בכל התנאים"⁴².

עוד ידוע, כי המוני הגרמנים לא רק מחאו כף לכל קריאות השיסוי ביהודים וקיבלו בתרועת-גיל את כל מעשי-האיבה שנעשו בהם, אלא גם השתתפו במישרין בעצם מעשה השמדת היהודים. המוני האוכלוסיה האזרחית הגרמנית, מן נציגייה של השכבה הכלכלית העליונה ועד שכבות המעמד הבינוני והנמוך, היו ממהרים לצאת בעקבותיהם של חילות הכיבוש הגרמניים, כדי לבזז את רכוש היהודים ולכבוש בתנופת-יד אחת את עמדותיהם הכלכליות. כל המוני האוכלוסיה האזרחית, שלא נמצאו בשירות הצבאי, ובעיקר הנשים מכל הגילים ומכל החוגים, עטו אל השלל הרב של מיליוני היהודים הנרצחים ונלוו אל הפלוגות המיוחדות של משמדי-היהודים.

מיד עם כיבוש פולין, הכיבוש הגרמני הראשון במלחמה, אירגן בה המשטר הנאצי את מסע-השוד נגד מיליוני תושביה היהודים. העתונות הנאצית עצמה פירסמה פעם בפעם מספרים סטטיסטיים, שגילו את היקף השוד. באחד הדו"חות, למשל, של משרד הפיקוח הגרמני המרכזי בפולין נאמר, כי „230 אלף מפעלי-תעשייה ובתי-מלאכה" וכן „250 אלף נכסים לא-ניידים עירוניים"⁴³ באזורים מסויימים בפולין הוצאו מרשות בעליהם, שהיו יהודים ברובם הגדול, אחת הדוגמאות המאלפות ביותר לשוד הרכוש היהודי הוא שוד לודז', עיר התעשייה הראשית בפולין. לפי הסטטיסטיקה הרשמית הפולנית משנת 1931 היו היהודים היסוד המכריע בתעשייה הלודזאית: 56 אחוז מבתי-החרושת הגדולים, 77 אחוז מהבינונים ו-82 אחוז מהמפעלים הזעירים השתייכו ליהודים. והנה הפך השלטון הנאצי את העיר לודז' לליצמנשטאדט בדרך קלה למדי, בדרך פקודה על שינוי-השם; כן הפך גם את המרכז התעשייתי היהודי למרכז גרמני טהור בדרך לא-קשה ביותר, — על-ידי גירוש כל בעלי בתי-החרושת היהודים שבעיר לתוך חומות הגיטו או ע"י טירודים אל מחוץ לעיר ולגיטו, והעברת מפעליהם לידי סוחרים או לידי בעלי פירמות גרמניים, שנזדמנו במקום ושהיתה להם יד בהנהגה הנאצית. העתונות הנאצית סיפרה מתוך גאווה, כיצד המרכז היהודי

⁴² ביולטין של „פלקור", מיום 19 בפברואר 1943.

⁴³ Der Deutsche Volkswirt, Berlin, 27.2.1942

שמלפנים, לודו, שינה את כל אופיו, קיבל צורה גרמנית מובהקת, ואין בו עוד גם זכר ליהודים⁴⁴.

ולפי דוגמת השוד הגדול, שוד ההון כבד־המשקל היהודי, נערך גם השוד הקטן של שארית הרכוש היהודי בגרמניה וגם ממנו נהנו במישרים המוני האוכלוסיה האזרחית הגרמנית. יהודי גרמניה שודדו עוד בתקופת־השלום של המשטר הנאצי, בטרם החלה המלחמה באירופה. בתוקף תחיקת־שוד מיוחדת גזלו מהם כל רכוש רב־ערך, כל נכס־לא־ניידי, כל מפעל ועסק, ולא השאירו בידם אלא מטלטלין, חפצי־שימוש וחפצי סידורי־הבית. עם פרוץ המלחמה החל השוד השיטתי של שארית זו. אחת הפקידות במרכז היהודי בברלין, שנשארה על משמרתה עד החיסול הסופי של יהדות גרמניה בסוף שנת 1942, מוסרת כעדר־ראיה כמה פרטים על מעשי־שוד אלה ועל דרך ביצועו של כל אחד מהם.

שוד מכשירי־הרדיו: „ביום הכיפורים של שנת 1939 (לביצוע „פעור לות מיוחדות“ היו בוחרים דווקא ימי חג יהודיים), בבוקר השכם הופיעו פקידי משטרה בכל הבתים היהודיים, ופקדו להביא מיד את מקלטי־הרדיו לתחנת־המשטרה הקרובה. — על פקודה חדשה זו לא פורסם דבר לא בעתון הרשמי של הרייך Reichsblatt ולא בעתון־הידיעות היהודי Juedisches Nachrichtenblatt. ואולם בתג־המולד של שנת 1939 גרם יוזף גבלס קורת־רוח לרבים מאוד מחברי המפלגה הנאצית, בחלקו להם מקלטי־רדיו“⁴⁵. שוד בגדי־החורף: „באחד הימים הוטל על ועד־הקהילה לפנות אל כל חברי הקהילה במכתב־פקודה למסור לידו תוך עשרים־וארבע שעות את כל פרוותיהם, את כל דברי הצמר והסריגה. אני שוחררתי במיוחד למלאכת הצבירה והסידור. ימים תמימים עבדנו בבית־הכנסת הישן, שנתמלא עד לסיפון פרוות ודברי צמר, ועזרנו בטעינתם על קרונות־הרהיטים שהיו מעבירים את הגזל לרשות המפלגה הנאצית. גם בתי־כנסת אחרים, כגון בית־הכנסת הגדול שברחוב יואכימסטאל, נתמלאו חפצים שנשדדו מאת היהודים. עוזרים יהודים נאלצו לתת ידם למעשה סידור דברי הגזל והעברתם

„Illustrierter Beobachter, Berlin, August 1944“

„Die letzten Tage des Deutschen Judentums, Berlin, 1942“

עמ' 6, Tatsachenbericht eines Augenzeugen; Tel-Aviv, 1943.

לגיסטאפן". — — "בראותנו אחר־כך נשים אריות מטיילות בפרוות יקרות־ערך, היינו שואלים את עצמנו: הנלקחו פרוות אלה מתנויות־הפרוות היהודיות שניתנו לבז בימים 10—2 בנובמבר, שנת 1938, או אלה הן הפרוות, שהיהודים נאלצו למסרן בימים האחרונים?"⁴⁶.

גזילת כלי־הבית בעלי־הערך: "אחת ההודעות הרבות שהוטל עלינו למסור בכתב לחברי קהילתנו היתה הפקודה שהוטלה על היהודים למסור, תוך שלושה ימים את כל מכשירי־החשמל, כגון כלי החימום, משאבות־אבק, מגהצים, כירות ועוד. מעתה לא היה יהודי רשאי להחזיק בביתו כלי־חשמל חוץ ממנורות. נאסר עלינו גם השימוש במכונות־בישול חשמליות וכיוצא באלה".

ואולם לשיא הארגון וגם לשיא השחיתת הגיעו הגרמנים במעשה־השוד שבמחנות השמדת־בני־האדם אשר הקימו. באותה מידה עצמה שמשטר־המרצחים הנאצי השתדל במעשה שכלולם הטכני המפסימאלי של מכוני הטבח ההמוני, טרח גם לנצל ניצול משקי מאפסימאלי את מפעל הרצח. וכמו ארגון הרצח וביצועו כן נעשה גם ארגון השוד וניצולו ביסודיות הגרמנית הטיפוסית. כל היקפו של מעשה שוד המיליונים הנידונים לרצח וכל מעשה ארגון המשלוחים של חפצי הנרצחים לגרמניה, עמדו ברור לעין עם גילויים של מחנות־המוות במאידאנק ובאשווינצ'ים. נביא בזה את העובדות ואת המספרים של מפעל־שוד זה, כפי שהם נתונים בתוך הדו"חות הרשמיים על פשעי הגרמנים במחנות־המוות.

בהודעת "הועדה הפולנית־סובייטית המיוחדת לחקירת פשעי הגרמנים במחנה־ההשמדה במאידאנק בעיר לובלין", שנתפרסמה בעתונות הסובייטית בחודש ספטמבר 1944 נאמר: "שוד העצורים והמעונים עד מות במחנה נעשה על־ידי ההיטלריסטים בדרך שיטתית. ההוכחות הממשיות שנתגלו במחנה על־ידי הועדה: מחסן־נעלים של הנרצחים, מחסן כל החפצים של העצורים — ומחסן שהיה שייך לגיסטאפן ושנמצא ברחוב שופן בעיר לובלין, מעידות, כי את כל החפצים והרכוש שנשדדו מהעצורים היו מביינים ושולחים לגרמניה"⁴⁷.

⁴⁶ שם, עמ' 7.

⁴⁷ Iswestja, Moskwa, 16.9.1944